



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 239/2015-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Holíčska 13, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

### **r o z h o d o l :**

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011 porušené bolo.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Erika Šablatúru, Holíčska 13, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Holíčska 13, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ je účastníkom konania o zaplatenie sumy 9 958,17 € s príslušenstvom vedeného okresným súdom pod sp. zn. 18 C 377/2004 v procesnom postavení navrhovateľa.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

*«Dňa 18. 01. 2011 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) nálezhom III. ÚS 332/2010-31 rozhodol, že za obdobie rokov 2004-2010 zákonný sudca*

*spôsobil zbytočné prietahy v konaní a prikázal konajúcemu súdu, aby v konaní pokračoval bez zbytočných prietahov.*

*Ústavný súd SR nálezom zistil, že v konaní postupoval konajúci sudca nesprávne v tom, že konanie uznesením zo dňa 04. 10. 2010 prerušil z dôvodu, že v inom konaní spis. zn.: 18 C 136/2005, ktoré konanie je prerušené nakoľko na Ústavnom súde SR prebieha konanie o nesúlade zákonov a stanovisko Ústavného súdu SR má význam aj pre konanie sťažovateľa. Ústavný súd SR v uvedenom náleze uviedol, že vo veci spis. zn.: 18 C 136/2005 na tomto súde neprebíha žiadne konanie o nesúlade právnych predpisov.*

*Z uvedeného postupu konajúcej sudkyne možno vyvodíť konštatovanie, že táto konala s účelovo vykonštruovaného dôvodu na prerušenie konania.»*

Podľa názoru sťažovateľa došlo v napadnutom konaní k ďalším zbytočným prietahom „za obdobie od 18. 01. 2011, teda od nariadenia Ústavného súdu SR na konanie bez prietahov“, tým, že:

*„• Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 30. 06. 2011, spis. zn.: 15 Co 480/2010-445 zrušil uznesenie konajúceho súdu zo dňa 04. 10. 2010, spis. zn.: 18 C 337/2010-423 ako nezákonné. Odvolací súd poukázal vo svojom rozhodnutí najmä na čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR, v zmysle ktorého právne záväzné akty európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, tzn. že sudca môže v spore riadne konať a pritom zobrať do úvahy pri rozhodovaní európsku jurisdikciu, ktorá zabezpečuje širšiu právnu ochranu ako jurisdikcia slovenská.*

*• Zákonná sudkyňa dňa 25. 08. 2011 uznesením č. k.: 18 C/377/2004-448 znova prerušila konanie z dôvodu, že na Ústavnom súde SR prebieha konanie o nesúlade zákonov v konaní č. k.: 18 C/136/2005 a rozhodnutie má zásadný význam aj pre konanie sťažovateľa. Dôvod prerušenia bol znova účelový a nepravdivý. Predsedníčka Ústavného súdu SR listom zo dňa 03. 07. 2012 č.: Spr. 586/2012 oznámila sťažovateľovi, že na Ústavnom súde SR evidujú dve podania z Okresného súdu Bratislava I, ale podanie pod č. k.: 18 C/136/2005 nie je v konaní o nesúlade zákonov na Ústavnom súde SR. Zákonná sudkyňa znova konala účelovo a za každú cenu sa snažila konanie prerušiť a vec neriešiť...*

• *Zákonná sudkyňa uznesením zo dňa 13. 06. 2011, spis. zn.: 18 C 337/2004-480 rozhodla o pokračovaní v konaní a následne konanie prerušila z dôvodu postúpenia veci Ústavného súdu SR, nakoľko podľa jej názoru ide o rozpor § 13 ods. 1, 3 Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. v znení zmien a doplnkov s čl. 2 Dohovoru č. 111. Nesúlads právnych noriem zákonná sudkyňa videla v tom, že Dohovor zakazuje diskrimináciu z akéhokoľvek dôvodu a Zákonník práce zakazuje diskrimináciu len podľa určených kritérií.*

*Sťažovateľ v takomto konaní zákonnej sudkyne vidí zámer ako účelovo nekonať vo veci a naďalej spôsobovať zbytočné prieťahy v konaní a mariť právo na spravodlivý rozsudok v primeranom čase.“*

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

*„Dňa 10. 07. 2014 bolo Okresnému súdu Bratislava I doručené uznesenie Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 7/2014-9 zo dňa 26. 03. 2014, ktorým bol návrh Okresného súdu Bratislava I na začatie konania o súlade právnych predpisov odmietnutý pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, nakoľko návrh neobsahoval odôvodnenie, ktoré by spĺňalo dostatočné ústavnoprávne požiadavky. Dňa 24. 07. 2014 predsedníčka Okresného súdu Bratislava I oznámením č. Spr. 2162/2014 vyhodnotila sťažnosť na prieťahy v konaní tak, že skonštatovala, že boli sudkyňou spôsobené zbytočné prieťahy v konaní, jej konanie kvalifikovala ako neefektívne a zároveň uviedla, že vec č. k.: 18 C/136/2005 nebola zaslaná na Ústavný súd SR, ale bola predložená na Krajský súd Bratislava na odvolacie konanie. Je zrejmé, že zákonná sudkyňa vedela alebo mohla a mala vedieť, že predmetné konanie č. k.: 18 C/136/2005 sa nenachádza na Ústavnom súde SR.“*

Žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenie v sume 7 000 € odôvodňuje sťažovateľ takto: „... *právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzam, mi spôsobila nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu mojej osobe, ako aj mojej rodine. Ujma, ktorá mi bola spôsobená je bližšie a podrobne uvedená v časti I tejto sťažnosti.“*

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ]... upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 18 C/377/2004 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, a aby vo veci konal ako nezávislý a nestranný súd.

3. [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadostučinenie 7 000,00 EUR (slovom sedemtisíc EUR), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).

4. JUDr. Erikovi Šablátúrovi, advokátovi priznáva trovy konania / trovy právneho zastúpenia 490,76 EUR (slovom štyristodevätidesiat EUR 76 centov, ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta...”

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Predsedníčka okresného súdu reagovala na výzvu ústavného súdu v prípise sp. zn. Spr 3713/2014 z 12. novembra 2014, v ktorom popri prehľade procesných úkonov súdu uviedla:

„Poukazujem na skutočnosť, že dňa 30. 04. 2014 bola Okresnému súdu Bratislava doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] na prietahy v súdnom konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn.: 18 C 377/2014 sťažnosť [REDAKOVANÉ] na prietahy, ktorá sa vzťahovala na obdobie od 18. 1. 2011, kedy Ústavný súd SR v náleze sp. zn.: III. ÚS 332/2010-31 skonštatoval prietahy v súdnom konaní sp. zn.: 18 C 377/2014, napriek tomu zákonná sudkyňa [REDAKOVANÉ] podľa jeho názoru nález nerešpektovala. Zároveň vyjadril nespokojnosť s jej rozhodovacou činnosťou, konkrétne s uznesením č. k. 18 C 377/2004-423, uznesením č. k. 18 C 377/2004-448 a uznesením č. k. 18 C 377/2004-480. Poukazuje na to, že žaloba bola podaná dňa 13. 10. 2004 a do dnešného dňa neboli vykonané rozhodujúce listinné dôkazy, súdny spis bol na Ústavnom súde SR od 15. 10. 2012 do 6. 2. 2014 a od jeho vrátenia je sudkyňa vo veci pasívna. Sťažnosť na prietahy v konaní bola vybavená odpoveďou Spr. 2162/2014 zo dňa 30. 04. 2014 ako dôvodná.

Zbytočné prietahy v konaní možno vidieť v tom, že podľa Ústavného (súdu, pozn.) Slovenskej republiky bol návrh zákonnej sudkyne na konanie o súlade právnych

*predpisov /konkrétne ust. § 13 ods. 1 a 3 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) s článkom 2 Dohovoru č. 111 Medzinárodnej organizácie práce - Dohovoru o diskriminácii (zamestnaní a povolání)/ odmietnutý pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (konkrétne pre absenciu odôvodnenia návrhu na začatie konania, ktoré by splňalo ústavnoprávne požiadavky). Z tohto dôvodu možno vyhodnotiť činnosť zákonnej sudkyne v konaní ako neefektívnu.“*

Predsedníčka okresného súdu v „Doplnení vyjadrenia zo dňa 12. 11. 2014“ sp. zn. Spr. 3713/2014 z 2. decembra 2014 ústavnému súdu oznámila, že 28. novembra 2014 bol vo veci samej vyhlásený rozsudok.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 239/2015-19 zo 16. apríla 2015 ju prijal na ďalšie konanie v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011, a vo zvyšnej časti ju odmietol ako neprípustnú.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd predsedníčku okresného súdu, aby oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a prípadne doplnila svoje vyjadrenie k sťažnosti z 12. novembra 2014. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3713/2014 doručenom ústavnému súdu 19. júna 2015 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, pričom možnosť doplniť svoje vyjadrenie k sťažnosti nevyužila.

Dňa 26. júna 2015 vyzval ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenie predsedníčky okresného súdu k sťažnosti na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 21. júla 2015 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, súhlasí s upustením od neho „*nakoľko predložené dôkazy postačujú na vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň v dostatočnej miere preukazujú, že došlo k ďalším neodôvodneným a zbytočným prietahom v konaní, ktoré spôsobila konajúca sudkyňa Okresného súdu Bratislava I...*“.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

## II.

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 332/2010 už rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní. O tejto sťažnosti ústavný súd rozhodol nálezom č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011, v ktorom okrem iného vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom zároveň okresnému súdu v napadnutom konaní prikázal konať vo veci bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €. Označený nález nadobudol právoplatnosť 24. marca 2011, keď bol (podľa doručenky založenej v spise sp. zn. III. ÚS 332/2010) doručený okresnému súdu i právnomu zástupcovi sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tomto konaní preskúmaval postup okresného súdu v napadnutom konaní len v období po 24. marci 2011.

Ústavný súd zisťoval skutočnosti o doterajšom priebehu napadnutého konania v období po 24. marci 2011 zo sťažnosti, z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 18 C 377/2004 a z písomného vyjadrenia predsedníčky okresného súdu, ktorá v rámci prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní uviedla:

*„Dňa 28. 12. 2010 bol súdny spis predložený na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa podaného voči uzneseniu tunajšieho súdu č. k. 18 C/377/2004-423, ktorým súd nepripustil rozšírenie návrhu o ďalšie skutky diskriminácie, prerušil konanie do rozhodnutia Ústavnému súdu SR vo veci OS BA I sp. zn. 18 C 136/2005 a ktorým súd zrušil uznesenie prijaté dňa 26. 08. 2010 č. k. 18 C 377/2004-407, Krajskému súdu v Bratislave.*

*Krajský súd v Bratislave o podanom odvolaní rozhodol uznesením č. kon.: 15 Co/480/2010-445 zo dňa 30. 6. 2011, ktorým uznesenie v napadnutej časti zrušil. Súdny spis bol tunajšiemu súdu vrátený dňa 9. 8. 2011.*

*Dňa 30. 6. 2011 do spisu doručené podanie navrhovateľa - výzva na pokračovanie v konaní.*

*Dňa 25. 8. 2011 vydané uznesenie č. kon.: 18 C/377/2004-448 o prerušení konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci sp. zn.: 18 C/136/2005.*

*Dňa 21. 9. 2011 do spisu doručené odvolanie navrhovateľa podané voči uzneseniu č. kon.: 18 C/377/2004-448.*

*Dňa 22. 9. 2011 daný pokyn zákonnej sudkyne na ďalší postup vo veci - výzva navrhovateľovi na doručenie rovnopisu podaného odvolania. Tento doručený dňa 4. 10. 2011.*

*Pokynom zo dňa 3. 10. 2011 odvolanie navrhovateľa na vedomie zaslané odporcovi.*

*Dňa 14. 10. 2011 súdny spis predložený na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa podanému voči uzneseniu tunajšieho súdu č. kon.: 18 C/377/2004-448 a 297 Krajskému súdu v Bratislave. Krajský súd v Bratislave o podanom odvolaní rozhodol uznesením č. kon.: 5 Co/457/2011, 5 Co/458/2011-476 zo dňa 29. 2. 2012 tak, že napádané rozhodnutia súdu potvrdil, súdny spis bol tunajšiemu súdu vrátený dňa 16. 4. 2012.*

*Dňa 13. 6. 2012 súd vydal uznesenie č. k. 18 C/377/2004-480 o prerušení konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) druhej vety O. s. p. do zaujatia stanoviska Ústavného súdu SR.*

*Dňa 3. 7. 2012 do spisu doručené odvolanie navrhovateľa, toto dňa 17. 7. 2012 na vedomie zaslané odporcovi a dňa 25. 7. 2012 súdny spis predložený odvolaciemu súdu.*

*Dňa 31. 7. 2012 odvolací súd uznesením č. kon. 5 Co 338/2012-489 potvrdil napádané rozhodnutie súdu prvého stupňa a dňa 6. 9. 2012 vrátil spis tunajšiemu súdu.*

*Dňa 21. 9. 2012 vyhotovený návrh adresovaný Ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov, tento expedovaný na Ústavný súd SR.*

*Súdny spis tunajšiemu súdu vrátený dňa 6. 2. 2014, dňa 6. 3. 2014 a následne dňa 08. 07. 2014 žiadosť súdu o poskytnutie informácie adresovaná Ústavnému súdu SR o poskytnutie informácie, či už bolo rozhodnuté o návrhu tunajšieho súdu o súlade právnych predpisov. Dňa 10. 07. 2014 bolo súdu doručené uznesenie Ústavného súdu SR PL. ÚS 7/2014-9 zo dňa 26. 03. 2014, ktorým návrh Okresného súdu Bratislava na začatie konania o súlade právnych predpisov odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, nakoľko návrh neobsahoval odôvodnenie, ktoré by spĺňalo dostatočné ústavno-právne požiadavky.*

*Dňa 05. 08. 2014 zákonná sudkyňa vo veci vytýčila termín pojednávania na termín dňa 17. 10. 2014. Dňa 17. 10. 2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na termín pojednávania 28. 11. 2014 z dôvodu potreby vypracovania písomného uznesenia o pokračovaní v prerušenom konaní a o zmene návrhu, nakoľko nebol prítomný odporca. Uznesením č. k. 18 C 377/2004-542 zo dňa 17. 10. 2014 súd rozhodol, že pokračuje v konaní a uznesením č. k. 18 C 377/2004-544 zo dňa 17. 10. 2014 súd konanie v časti istiny 17 centov zastavil a rozhodol o zmene návrhu.“*

Ústavný súd zistil, že popis ďalšieho priebehu napadnutého konania obsiahnutý v písomnom vyjadrení predsedníčky okresného súdu zodpovedá obsahu príslušného súdneho spisu, a preto citovanú časť vyjadrenia predsedníčky ústavného súdu považuje za relevantný podklad pre svoje rozhodovanie. Ústavný súd ďalej zistil, že okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 18 C 377/2004 z 28. novembra 2014,

proti ktorému podali obe procesné strany odvolanie (odporca 13. januára 2015 a sťažovateľ 29. januára 2015). Okresný súd pred predložením veci odvolaciemu súdu vyzval účastníkov konania na zaujatie stanoviska k odvolaniu protistrany.

### III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Keďže ústavný súd už nálezom č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011 rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 porušil sťažovateľom označené základné právo, v tomto konaní mohol vzhľadom na § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde posudzovať postup okresného súdu v napadnutom konaní z hľadiska namietaného porušenia základného právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len v období po nadobudnutí právoplatnosti označeného nález, t. j. po 24. marci 2011.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a ods. 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

5. Predmetom konania vedeného okresným súdom, v rámci ktorého namieta sťažovateľ zbytočné priehady, je rozhodovanie o poskytnutí ochrany pred diskrimináciou sťažovateľa v pracovnoprávných vzťahoch. Ústavný súd pri hodnotení tohto prvého kritéria poukazuje na svoj právny názor vyslovený v náleze sp. zn. III. ÚS 332/2010 z 18. januára 2011, podľa ktorého ide po právnej stránke o pomerne zložité konanie, pričom zo skutkového hľadiska nejde o konanie, ktoré by bolo možné považovať za zložitejšie. Ústavný súd z uvedeného právneho názoru vychádzal aj pri rozhodovaní o tejto sťažnosti.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priehadom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné v posudzovanom období pripísať na farchu sťažovateľa v súvislosti s priehadmi v napadnutom konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 v období po právoplatnosti nálezu č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011, t. j. po 24. marci 2011. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priehady v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Rozhodujúce pochybenie okresného súdu podľa názoru ústavného súdu spočíva v tom, že konanie ako celok je v posudzovanom období poznačené neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou súvisiacou najmä s predložením veci ústavnému súdu na rozhodnutie o súlade právnych predpisov. Nesústredenosť postupu okresného súdu možno vidieť najmä v tom, že okresný súd ústavnému súdu predložil nekvalifikovaný návrh

na začatie konania o súlade právnych predpisov, ktorý následne ústavný súd odmietol z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (uznesenie sp. zn. PL. ÚS 7/2014 z 26. marca 2014). Za neefektívny považuje ústavný súd i procesný postup okresného súdu, ktorý nariadil pojednávanie v napadnutom konaní predtým, než uznesením rozhodol o pokračovaní v prerušenom konaní. Takýto postup nesmeruje efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania, a preto nie je zlučiteľný so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu v napadnutom konaní došlo aj v období po právoplatnosti nálezu č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011 k zbytočným prieťahom v napadnutom konaní, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľ sa tiež domáhal, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal konať v namietanom konaní bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd v tejto časti sťažnosti nevyhovel vzhľadom na skutočnosť, že okresnému súdu už nálezom č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2011 prikázal, aby konal v tomto konaní bez zbytočných prieťahov (bod 4 výroku tohto nálezu).

#### IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd

rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na charakter neefektívnej činnosti okresného súdu v skúmanom období (napriek príkazu konať vo veci bez zbytočných prieťahov uloženému okresnému súdu nálezom sp. zn. III. ÚS 332/2010), berúc do úvahy doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania, predmet sporu a skutočnosť, že sťažovateľovi už ústavný súd v roku 2011 priznal finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 €, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom

JUDr. Erikom Šablatúrom. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 € (za 2 úkony urobené v roku 2014).

Úhradu trov konania ústavný súd priznal za dva úkony právnej služby vykonané (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Za dva úkony vykonané v roku 2014 priznal po 134 €, t. j. spolu 268 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2014 po 8,04 €, čo spolu predstavuje úhradu trov konania v sume 284,08 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015